

GLINDHORSTERPAD 10 KM

kunstwerk met een knipoog naar het verdwenen boerenleven. De maker herkent zich met zijn werkstukken in het Dadaïsme. Dit is een kunststroming die ontstaan is uit het verlangen om de bedrieglijke orde die de mens denkt te scheppen te vernietigen en de natuurlijke chaos zijn gang te laten gaan.

Op de akkers worden verschillende gewassen gekweekt waaronder (zonne)bloemen en kalebassen die u, in het seizoen en voor een zacht prijsje, kunt plukken en meenemen. In het schapenverblijf "de Hooiberg" kunt u rusten en uw polsen verfrissen (geen drinkwater!). Bedenk daarbij dat onze voorouders zich elke ochtend buiten aan eenzelfde pomp wassen.

6 Bitterschoten

Aan de kant van de Helweg eindigt het Melissenpad bij boerderij Bitterschoten. In de akten van Bisschop Guy van Avesnes wordt deze boerderij al genoemd. Hierin wordt beschreven dat ene Elyas van Woudegge, (roof)ridder te Renswoude, in 1313 zijn kasteeltje "Huis van Woudegge" als uitvalsbasis gebruikte voor zijn roof-ridderpraktijken. Elyas en zijn helpers stalen paarden, koeien en andere bezittingen en staken de goederen van hun slachtoffers in brand. Een van de slachtoffers die vermeld wordt is Gherart van Bidderscoten (van Bitterschoten aan de huidige Helweg). Ook is bekend dat in 1894 de achtergevel van de opnieuw opgebouwde boerderij is ingewaaid tijdens een storm. Hoe oud het huidige gebouw is, is niet duidelijk. Door enige verbouwingen zijn de karakteristieke trekken verloren gegaan. In de omgeving van Barneveld zijn diverse boerderijen te vinden, waarvan de naam eindigt met "schoten": Bijschoten, Dusschoten, Norschoten, Boeschoten, enz. Deze uitgang heeft te maken met het middelnederlandse "cote", dat hut of huisje betekende.

7 De Helweg

Dit klinkt niet alsof u op het juiste pad zit! Waar de naam van deze weg vandaan komt is niet eenduidig te achterhalen. Er wordt geopperd dat er vroeger langs deze weg een boerderij of een herberg

De Wilhelminahoeve ± 50 jaar geleden

heeft gestaan met de naam "In de hel". Vroeger was een dergelijke aanduiding niet ongewoon, ook "In de hemel" en "In het paradijs" kwamen wel voor als kroegnamen. Maar volgens P. van Wijk in zijn boek "Boerderijnamen: Over hun oorsprong, geschiedenis en betekenis" was "hel" een aanduiding voor een bodemgesteldheid: helling, steilte, kuil of diepte; ofwel een streek met diepe poelen en kolken. Deze verklaring is, zo vlak naast de Modderbeek die in vroeger tijden natuurlijk vaker overstromde (zie 9), erg aannemelijk.

8 Wilhelminahoeve

Deze mooie oude boerderij had vroeger de naam "Klein Bitterschoten" en heeft zijn huidige naam gekregen van de vader van de huidige eigenaar (zie foto). Momenteel heeft de boerderij ook een zorgfunctie. Twee tot drie dagen per week kunnen een aantal gehandicapten hier hun dag doorbrengen samen met de paarden, zwijnen en hoenders.

9 De Modderbeek

De Modderbeek stroomt vanuit Barneveld en gaat richting Stoutenburg. In het verleden trad de beek in de herfst en winter regelmatig buiten haar oevers. Om de waterafvoer ten behoeve van de landbouw te verbeteren is de Modderbeek toen tweemaal gekanaliseerd. Tegenwoordig worden veel beken weer meanderend gemaakt voor de aanleg van ecologische verbindingzones en om

verdroging tegen te gaan. Waterschap Vallei & Eem heeft de Modderbeek en naastgelegen schouwpaden in eigendom. Dit schouwpad is door het waterschap opengesteld voor wandelaars en staat in het voorjaar vol fluitekruid.

10 Havikhorst

Vanaf het schouwpad langs de Modderbeek steekt u een zandpad over. Als u dit zandpad naar het zuiden inkijkt ziet u de monumentale boerderij Groot Havikhorst. De boerderijen Groot en Klein Havikhorst zouden zijn vernoemd naar "kasteel" Havik(s)horst, maar het bewijs dat er ooit ter plaatse een kasteel met die naam heeft gestaan is niet geleverd. Volgens een uit 1874 daterende publicatie zou "de Havixhorst" al in 1600 bekend zijn geweest. De naam "havik(s)horst" (hoog gelegen nest van een havik) zou voor een kasteel wel heel toepasselijk zijn. Op de foto (naar schatting gemaakt tussen 1930 en 1940) ziet u heel mooi de oude erf-indeling van de boerderij met de hooibergen, boomgaard en moestuin. Oorspronkelijk was op boerenerven de moestuin aan de voorkant van het woonhuis te vinden. Later verschoof deze meer naar de achterkant omdat de uitstraling van de boerderij steeds belangrijker werd.

Op de Schoonderbeekweg loopt het pad een stukje samen met het Snorrenhoefpad, u kunt hier dus ook overstappen.

Groot Havikhorst (± 1930-1940)

De natuur en de mens laten sporen na in het landschap. En er komen voortdurend nieuwe sporen bij: van pingorunes uit de ijstijd en grafheuvels uit de prehistorie, tot houtwallen, knobomen en zelfs begroeiende vuilnisheuvels van nu. De natuurlijke en culturele landschapselementen vertellen verhalen over ons landschap. Landschapsbeheer leert ons die verhalen lezen en stimuleert daarmee het beheer van landschapselementen zodat zij ook in de toekomst een eigen plaats hebben.

Dit klompenpad is tot stand gekomen onder coördinatie van Stichting Landschapsbeheer Gelderland in samenwerking met diverse particuliere eigenaren en vele vrijwilligers. Voor meer informatie over het project, kijk op www.landschapsbeheergelderland.nl. Bij vragen of opmerkingen over dit Klompenpad kunt u contact opnemen met de gemeente Barneveld.

- Praktische informatie
- **Rondwandeling:** Glindhorsterpad (10 km)
 - **Markering:** markeringen in de vorm van een klomp. De markering is in twee richtingen aangebracht zodat u de route zowel linksom als rechtsom kunt wandelen.
 - **Langere wandeling:** het is mogelijk de route te verlengen voor koffie, zie hiervoor de plattegrond.
 - **Bezienswaardigheden:** de nummers op de plattegrond verwijzen naar de bezienswaardigheden langs de route.
 - **Onverharde paden:** de wandeling is niet geschikt voor kinderwagens of rolstoelen, vanwege de onverharde en smalle paden. In geval van regen wordt waterdicht schoeisel aanbevolen.
 - **Honden verboden:** het wandelpad loopt over particulier terrein waar vee loopt en wild beschutting vindt. Om de dieren niet te verstoren en om verspreiding van dierziekten te voorkomen zijn honden verboden.
 - **Routes combineren:** het is mogelijk om deze route met diverse andere Klompenpaden te combineren. De overstappunten zijn aangegeven op de plattegrond en ter plekke in het veld.

COLOFON
PRODUCTIE: Stichting Landschapsbeheer Gelderland
TEKST: Waterschap Vallei en Eem, M. Melissen, Gemeentelijk archief Barneveld, de Rudolphstichting en Landschapsbeheer Gelderland
ILLUSTRATIES EN BEELDMATERIAAL: Gemeentelijk archief Barneveld, familie Kooloos, familie van Zijteld en Landschapsbeheer Gelderland
VORMGEVING: www.PressArt.nl
© CONCEPT KLOMPENPADEN EN PRODUCTIE: Landschapsbeheer Utrecht en Peter Pim Stolker, www.PressArt.nl
Met speciale dank aan de klompenpadenwerkgroep de Glind, Waterschap Vallei en Eem en de particuliere grondeigenaren.

VOOR MEER INFORMATIE: www.landschapsbeheergelderland.nl
2007, 1e druk. Landschapsbeheer Gelderland.
Alle rechten voorbehouden

€ 1,00

De financiering van dit Klompenpad is mogelijk gemaakt door de Provincie Gelderland, de Europese Unie, gemeente Barneveld en Dienst Landelijk Gebied.

info@PressArt.nl
M: 06 212 86 333
F: 08 422 44 315

Klompenpaden zijn rondwandelingen in agrarisch cultuurlandschap, die zoveel mogelijk over oude historische tracés gaan. Een Klompenpad heeft een lengte van 3 tot 15 kilometer. Het concept Klompenpaden heeft PressArt o.a. voor Landschapsbeheer Utrecht ontwikkeld. Het wandelroute systeem is zo gemaakt dat er op termijn gemakkelijk routes aan toe kunt gevoegd kunnen worden zonder de panelen te moeten veranderen. Zie ook www.klompenpaden.nl.

De originele Klompenpaden folders zijn bij de startplaatsen of plaatselijke VVV's te koop. Lokatie van het verkooppunt kunt u terug vinden op het startpaneel. Het beschermde concept Klompenpaden staat voor unieke wandelroutes over landgoederen en boerenland en zijn in samenwerking met Helene Hine van Erfgoed Utrecht door www.PressArt.nl ontwikkeld. Wij wensen u veel wandelplezier en vragen u de terreinen en het privaat eigendom van de eigenaren te respecteren.

Vandaalbestendige communicatieoplossingen

PressArt levert graffiti- en krasbestendige communicatie-oplossingen voor het buitengebied, bijvoorbeeld informatiepanelen, wandelrouteborden, borden voor blinden en slechtzienden, maar ook tentoonstellingswanden, gevelbekleding, binnen- en buitenmeubilair en dergelijke. Wij leveren alles wat voor

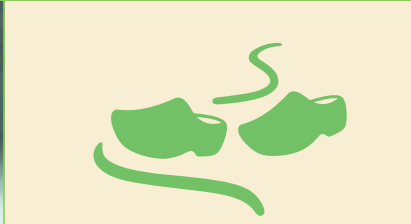
een recreatiegebied nodig is, van concept tot realisatie en van vormgeving tot productie en plaatsing. Iedere tekst, afbeelding, dessin, print of wat dan ook kan custom made verwerkt worden in slijtvaste materialen, zoals staal, aluminium en de krasvaste materialen PressArt-Plate, PressArt-Plate-UV, PressArt-MDF, PressArt-Subliem en op PressArt-Wallpaper als grafisch behang. Onder de naam PressArt-Vinyl leveren wij materiaal dat geschikt is voor het printen van minder definitieve oplossingen.

Wandelen door de weilanden, langs boerenerven en beken in het prachtige buitengebied van de Glind

GLINDHORSTERPAD 10 KM

Ontdek het mooie buitengebied van de Glind. Wandelen door

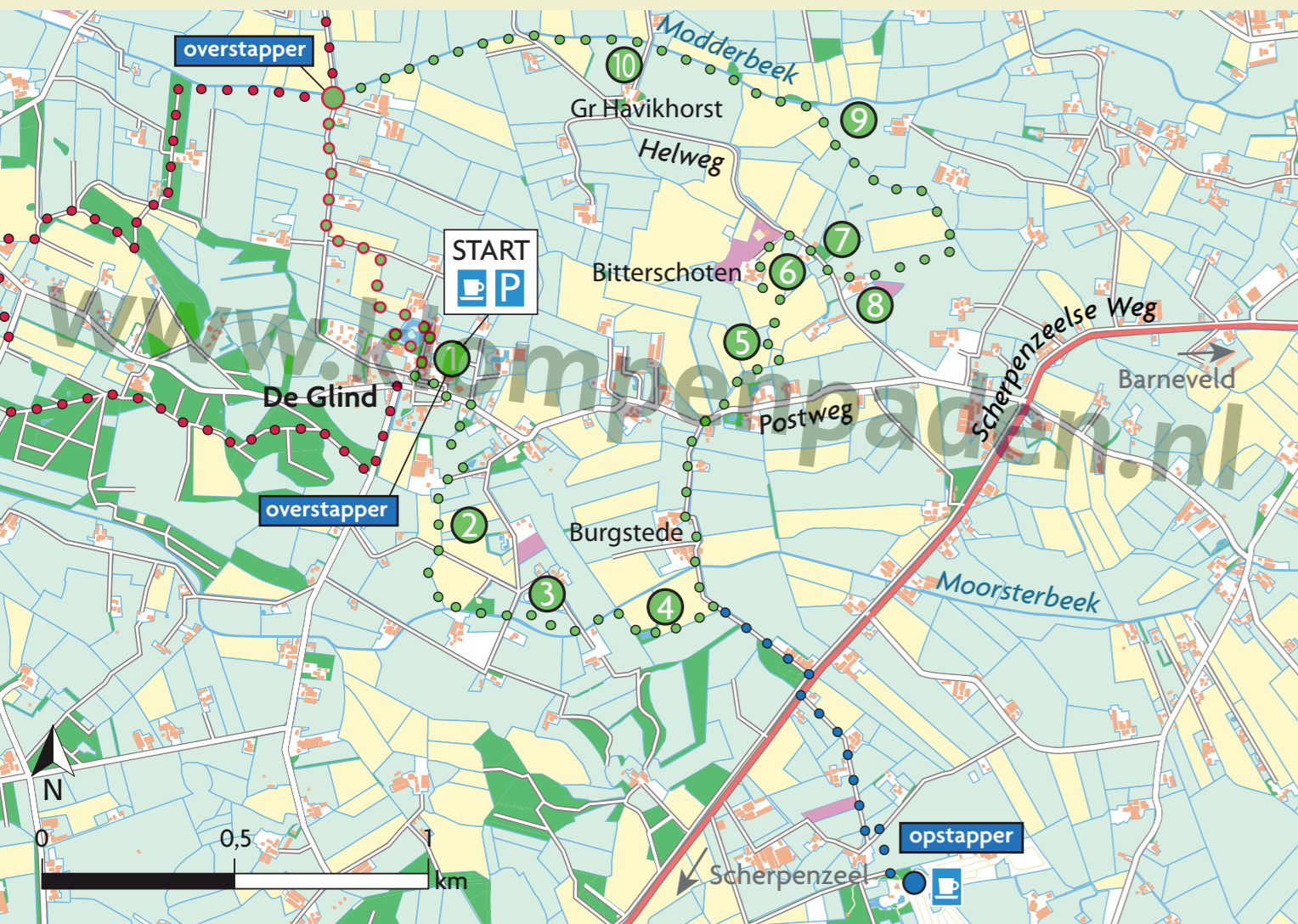
het agrarische gebied, langs boerenerven, door weilanden

en langs beken. Rust, een kleine dorpskern met veel zorgprojecten

en de combinatie van cultuur en natuur bepalen hier de sfeer.

Klomp aan, rugzak op en gaan!

KLOMPENPADEN

info@PressArt.nl
M: 06 212 86 333
F: 08 422 44 315

www.klimaatbosje.nl

PressArt ontwikkeld tevens communicatiemiddelen voor buitenconcepten zoals de 'klimaatbosjes' die in het gehele land worden geplaatst. De in een driehoek geplaatste walnotenbomen met herkenbaar 'baken' staan symbool voor de individuele verantwoordelijkheid in de mondiale klimaatproblematiek. De klimaatbosjes inspireren het publiek zelf iets te doen aan het klimaatprobleem. In heel Nederland worden circa 600 van dergelijke Klimaatbosjes geplant. Alle klimaatbosjes staan symbool voor de veel grotere compensatiebossen die veelal in de tropen worden aangelegd. Bent u geïnteresseerd in de mogelijkheid om een klimaatbosje te planten, bezoek dan de website.

PressArt-Plate-UV

PressArt-Plate-UV is hét materiaal voor informatiepanelen. De borden worden direct vanuit het digitale document geprint en verperst in het keiharde PressArt-Plate-UV. De superieure kwaliteit van dit type borden biedt beheerders van buitengebieden ongekende mogelijkheden. PressArt leverde informatiepanelen en -borden aan talloze waterschappen, boswachterijen, provinciale landschappen, hoogheemraadschappen, gemeenten, recreatieschappen en dergelijke.

Custom made

PressArt maakt al 15 jaar informatieborden en creatieve wandelconcepten. De conceptontwikkeling en realisatie geschiedt altijd in eigen beheer. Wij bezitten een enorm netwerk met specialisten waarmee we iedere buitencommunicatie oplossing kunnen realiseren.

Vraag een gratis sample aan via www.PressArt.nl en overtuig u zelf.

GLINDHORSTERPAD 10 KM

Startpunt → Dorpshuis "de GlindSter", Rudolphlaan 2 in de Glind
Openbaar vervoer → Buurtbus 511 vanaf station Barneveld (niet op zondag)

1 De GlindSter

De naam de Glind komt al in archiefmateriaal uit de 15e eeuw voor. Buurtschap De Glind bestond eeuwen lang uit verspreide boerderijen, landerijen en "de Glinthorst". Het kasteel "de Glinthorst" bezat een forse woontoren en enkele bijgebouwen zoals te zien op de ets. De eigenaren bezaten ook enkele boerderijen in de omgeving zoals "Den Brom", "Groot Birreveld", "Klein Birreveld", "De Knip" en "Burgstede" (zie punt 4).

In de 19e eeuw was het aantal bewoners van De Glind zo gestegen dat het gemeentebestuur van Barneveld in 1854 besloot er een openbare lagere school te vestigen. In 1911 koos ds. R.J.W. Rudolph (1862-1914) deze plaats voor de opvang van kinderen die niet in het ouderlijk milieu konden opgroeien. Boeren konden goedkoop grond pachten, maar moesten in ruil daarvoor wel kinderen uit zwakkere milieus in huis nemen. Door de komst van de stichting "de Glinthorst" (later de "Rudolphstichting") en de "Mr. Jan Pieter Adolf-Vereeniging" verschoof het centrum van de gemeenschap in westelijke richting. Geleidelijk ontstond door de toenemende bebouwing een echt dorp.

De huidige visie van de Rudolphstichting is nog steeds gebaseerd op het scheppen van een gezondmakende omgeving waarin jeugdzorg goed gedijt. U kunt in het dorps huis de GlindSter onder het genot van een kopje koffie meer informatie vinden over het werk van de Rudolphstichting.

Bij de Glind Ster kan ook op- of overgestapt worden op het Snorrenhoefpad (zie kaart).

2 Fruittuin Tres Jolie

Deze fruittuin is ontstaan als landbouw- en zorgproject. Behalve heerlijk fruit levert het ook werkplekken op. Zomers kunt u hier op sommige dagen zelf uw fruit plukken en lekkere jam of sapjes kopen.

Kamsalamande ♂ ± 1 jaar

3 De Moorsterbeek

Beken vormen een kenmerkend onderdeel van het landschap rond De Glind. De Moorsterbeek is aangewezen als natte ecologische verbindingzone (EVZ). Dit zijn stroken natuur langs watergangen, die verschillende natuurgebieden met elkaar verbinden. Zo kunnen planten en dieren zich verplaatsen van het ene natuurgebied naar het andere. Waterschap Vallei & Eem en de Rudolphstichting hebben de Moorsterbeek in 2006 meer natuurvriendelijk ingericht. Over een lengte van 1700 meter zijn de schouwpaden aangepast, zodat er meer ruimte komt voor natuur. Daarnaast zijn er vier poelen, twee cascadestuwen, een houtwal en moeraszones aangelegd. Een van de soorten waarvoor het gebied extra aantrekkelijk is gemaakt is de kamsalamander (rode lijst soort). Dit is de grootste watersalamander die in Nederland voorkomt met een maximale lengte van 20 centimeter. De mannetjes van de kamsalamander krijgen in de paartijd een grote kam op hun rug met puntige en soms rafelige uiteinden. Ze hebben een donkerbruin tot zwart lijf met veel kleine maar duidelijk witte stipjes op de flanken en een oranje buik met zwarte vlekken.

Om zich voort te planten hebben kamsalamanders water nodig. Ze hebben voorkeur voor grotere poelen. Het voedsel bestaat uit wormen, slakken en andere kleine waterdiertjes. Deze worden voornamelijk 's nachts gevangen want overdag schuilt de salamander onder objecten en laat zich niet zien. Buiten de paartijd verblijft hij

op het land in bijvoorbeeld de strooisellaag en onder boomstronken. De kamsalamander houdt van kleinschalige landschappen met bospercelen, heggen en struwelen.

4 Burgstede

Dit is een van de oudere boerderijen uit de omgeving. In 1409 komen we in de boekhouding van de Stichtse, Gaasbeekse en Overijsselse lenen "de oude tiend uit Burgstede" tegen die toen gepacht werd door Maes van Soevender en Otto van Hokelom. Het tiendrecht is een van oorsprong kerkelijke belasting die de pachters aan de grondeigenaar moesten betalen. Het terrein waarvoor over de opbrengst 'tiendrechten', een belasting in natura, moest worden betaald werd vroeger gemarkeerd door een Tiendboom. Er waren vruchtendienden, te verdelen in grove tienden voor tarwe, rogge, gerst en koolzaad en kleine tienden voor erwten, bonen gras en hooi. De tienden over de veestapel werden krijttienden of bloedtienden genoemd.

Het tiendrecht voert terug tot het offer van Abraham die na zijn overwinning een deel van de buit schonk aan de hogepriester Melchizedek (Genesis 14 vers 20). Na de reformatie werd niet alleen het land en de gebouwen van de kloosters en kerken geconfisqueerd maar ook de opbrengst van het tiendrecht ging over aan het wereldlijk bestuur. De tienden werden geïnd door rentmeesters. In de 17de en 18de eeuw werden grote partijen tiendrechten verkocht aan particulieren en in 1907 kocht de staat alle tiendrechten af. Dit betekende het einde van het tiendstelsel. Op het land bij Burgstede ligt nog een relict van een eendenkooi. Hierin werden vroeger eenden gelokt voor de vangst. Momenteel is het een rustige, beschutte poel in het agrarische land.

U kunt vanaf de Burgstederweg de route verlengen door koffie te gaan drinken bij recreatiecentrum de Lucht. Voor informatie over de openingstijden zie het informatiekastje naast de weg.

5 Het Melissen paadje

Dit pad verbindt de landerijen van boerderij "Burgstede" en "Bitterschoten". De constructies, gemaakt door de eigenaar van het pad, Appie Melissen, zijn opgebouwd uit landbouwattributen die gebruikt werden in de tijd dat de boer nog veel meer met hand en paard werkte. In elke wending van het pad ontdekt u een nieuw